

STENOGRAFSKE BELEŠKE

SENATA

KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

GODINA 2

BEOGRAD, 1932 GODINE

KNJIGA 1

VII REDOVNI SASTANAK

SENATA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

DRŽAN 6 DECEMBRA 1932 GODINE U BEOGRADU

PRESEDAVAO:

PRESEDNİK

Dr. ANTE PAVELIĆ

SEKRETAR

Dr. IVAN GMAJNER

Prisutni su g. g. Ministri: Ministar bez portfelja dr. Albert Kramer, Ministar šuma i rudnika Pavao Matica, Ministar građevina dr. Stjepan Srkulj.

POČETAK U 17,50 ČASOVA

S A D R Ž A J:

1. Čitanje i usvojenje zapisnika VI redovnog sastanka;
2. Čitanje otpozdravnog telegrama Maršala Senata Poljske Republike g. Vladislava Rackijevića;
3. Saopštenje izveštaja g. Ministra inostranih poslova o sankcionisanju Zakona o dopunskom sporazumu uz ugovor o trgovini i plovidbi između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Italije i Zakona o ugovoru o socijalnom osiguranju između naše Kraljevine i Republike Austrije;
4. Saopštenje o podnošenju Senatu odborskih izveštaja o zakonskim predlozima: o konvenciji o regulisanju trgovačkih potraživanja putem kompenzacija, zaključenoj u Beogradu 7 jula 1932 god. između Kraljevine Jugoslavije i Belgijsko-luksemburške unije; o protokolu o turističkom saobraćaju između naše Kraljevine i Republike Čehoslovačke, zaključenom u Pragu 2 juna 1932 god.; o privremenom trgovinskom sporazumu između naše Kraljevine i Republike Grčke, zaključenom i potpisanom u Atini 22 septembra 1932 g.; o trgovinskom sporazumu, zaključenom i potpisanom u Beogradu 15 maja 1932 god. između naše Kraljevine i Republike Brazilije; o sporazumu tursko-jugoslovenskom, koji se odnosi na izvoz opijuma, zaključenom i potpisanom u Ankari 14 jula 1932 god.;
5. Saopštenje akta Narodne skupštine kojim dostavlja Senatu na dalji postupak predlog Zakona o izmenama i dopunama Uredbe o zaštiti javnih puteva i bezbednosti saobraćaja na njima od 6 juna 1929. god., — u redakciji kako ga je usvojila Narodna skupština;
6. Molbe, žalbe i rezolucije;
7. Dnevni red: Pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o međunarodnoj konvenciji o fiskalnom režimu stranih automobilskih vozila, zaključenoj u Ženevi 30 marta 1931 godine. — Zakonski predlog je primljen u načelu i u pojedinostima.

Govornici: Izvestilac Miloje Ž. Jovanović.

Predsednik dr. Ante Pavelić: Otvaram VII redovni sastanak Senata Kraljevine Jugoslavije. Molim gospodina sekretara da izvoli pročitati zapisnik prošle sednice.

Sekretar dr. Ivan Gmajner čita zapisnik VI redovnog sastanka.

Predsednik dr. Ante Pavelić: Imade li kakvih primedaba ovako pročitanoj zapisniku? (Nema). Primedaba nema, zapisnik se overovljuje. — Izvolite saslušati telegram Maršala Senata Poljske Republike gospodina Vladislava Rackijevića, koji glasi:

Ekselenciji

Pretsedniku Senata g. Paveliću

Senat Kraljevine Jugoslavije.

Iskrena i srdačna manifestacija prijateljskih osećaja, kojima je dao izraza Senat Kraljevine Jugoslavije prilikom ratifikacije Ugovora o kulturnim odnosima Jugoslavije i Poljske, izazvala je živo oduševljenje širom cele Poljske.

Osobito mi je milo izraziti uzajamne bratske osećaje, koje Senat Poljske Republike gaji naspram jugoslovenskog naroda, i ujedno, u ime Poljskog Senata, uputiti Vam, Gospodine Predsedniče, kao i Senatu Kraljevine Jugoslavije, izraze srdačne blagodarnosti.

Vladislav Rackijević, Maršal Senata.

(Gospoda senatori su propratili čitanje ovog telegrama oduševljenim uzvicima: *Żivela Poljska!*)

Predsednik dr. Ante Pavelić: Molim gospodina sekretara da izvoli pročitati izveštaj g. Ministra inostranih poslova o sankcionisanju zakona.

Sekretar dr. Ivan Gmajner saopštava: G. Ministar inostranih poslova izveštava da je Njegovo Veličanstvo Kralj blagoizvoleo potvrditi 25 novembra o.g. Zakon o dopunskom sporazumu uz ugovor o trgovini i plovidbi između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Italije, a tako isto i Zakon o ugovoru o socijalnom osiguranju između naše Kraljevine i Republike Austrije.

Predsednik dr. Ante Pavelić: Sankcionisanje ovih zakona prima se na znanje. — Molim g. sekretara da izvoli pročitati odborske izveštaje.

Sekretar dr. Ivan Gmajner saopštava: Naročiti Odbor za proučavanje međunarodnih konvencija podnosi Senatu svoje izveštaje o zakonskim predlozima, i to: 1) O konvenciji o regulisanju trgovačkih potraživanja putem kompenzacija, zaključenom u Beogradu 7 jula 1932. godine između Kraljevine Jugoslavije i Belgijsko-luksemburške unije; 2) O protokolu o turističkom saobraćaju između naše Kraljevine i Republike Čehoslovačke, zaključenom u Pragu 2 juna o.g.; 3) O privremenom trgovinskom sporazumu između naše Kraljevine i Republike Grčke, zaključenom i potpisanom u Atini 22 septembra o.g.; 4) O trgovinskom sporazumu zaključenom i potpisanom u Beogradu 15 maja o.g. između Kraljevine Jugoslavije i Republike Brazilijske; i 5) O sporazumu tursko-jugoslovenskom koji se odnosi na izvoz opijuma, zaključenom i potpisanom u Ankari 14 jula o.g.

Predsednik dr. Ante Pavelić: Svi saopšteni odborski izveštaji o ovim konvencijama otštampani su, razdeliće se g.g. senatorima i biće stavljeni na dnevni red kad Senat to bude zaključio. — Molim gospodina sekretara da izvoli pročitati zakonski predlog upućen od strane Narodne skupštine.

Sekretar dr. Ivan Gmajner saopštava: G. Predsednik Narodne skupštine dostavlja Senatu na rad predlog Zakona o izmenama i dopunama Uredbe o zaštiti javnih puteva i bezbednosti saobraćaja na njima od 6 juna 1929. godine, — u redakciji kako ga je Narodna skupština usvojila.

Predsednik dr. Ante Pavelić: Za proučavanje ovog zakonskog predloga izabraćemo na idućoj sednici Senata naročiti Odbor koji će ga proučiti. — Molim gospodina sekretara da izvoli pročitati prispele molbe, žalbe i rezolucije.

Sekretar dr. Ivan Gmajner saopštava molbe, žalbe i rezolucije: Svetozara Savića iz Travnika; Adolfa Rabića, žandarmerijskog narednika; Goluba Nedeljkovića, zemljoradnika; Koste Manojlovića iz Donjeg Milanovca; Zore Ugričić i sestre iz Beograda; Bogomira Rosića, arhivara Senata; dr. Marka Gojaka, stenografa; Udruženja trgovaca, zanatlija i ostalih privrednika u Osijeku; Udruženja trgovaca za grad Pančevo; Trgovачke, industrijske i zanatske komore u N. Sadu; Udruženja zanatlija za Srez zaglavski; Advokatske i bilježničke komore u Ljubljani; Udruženja trgovaca za Srez rasinski; Zanatlijskog udruženja iz Vršca; Predstavnik zemljoradničkih zadruga banatskog dela Dunavske banovine; Boška Mličića iz Ljubinja; Opštinskog poglavarstva u Gospiću; Saveza štedionica Kraljevine Jugoslavije iz Zagreba; Društva „Hrišćanska škola“ iz Ljubljane; Pripomoćnog udruženja nezaposlenih biv. trgovaca i trg. nameštenika iz Zagreba; opštinskih činovnika Sreza novljanskog.

Predsednik dr. Ante Pavelić: Sve saopštene molbe, žalbe i rezolucije uputiće se nadležnom Odboru za molbe i žalbe.

Prelazimo na dnevni red. Na dnevnom redu je pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o međunarodnoj konvenciji o fiskalnom režimu stranih automobilskih vozila, zaključenom u Ženevi 30 marta 1931. godine. Molim gospodina izvestioca Miloja Jovanovića da izvoli zauzeti mesto i pročitati odborski izveštaj.

Izvestilac Miloje Ž. Jovanović: Gospodo senatori, ovaj predlog Zakona o međunarodnoj konvenciji o fiskalnom režimu stranih automobilskih vozila, zaključenom i potpisanom u Ženevi 30 marta 1931. godine, koji je Narodna skupština primila i koji je danas pred Senatom da i on donese o njemu svoju odluku, vrlo je koristan, jer u mnogome ima da pomogne razvitku našeg turizma, odnosno razvitku turizma sviju pojedinih država, koje su ovu konvenciju usvojile. Olakšice, koje se čine u pogledu saobraćaja putničkog, dakle u pogledu saobraćaja turista, takve su, da će vrlo lako privući mnogobrojne turiste, koji su dosada nailazili na velike teškoće skopčane sa formalnostima na carinarnicama, sa plaćanjem izvesnih dažbina, koje su bile srazmerno male prema neprijatnostima, teškoćama i veksacijama koje se obično imaju pri prelasku granica. To što će država možda malo izgubiti u prihodima nadoknadiće oni stranci, koji će u našoj zemlji trošiti velike sume novaca, bilo na prolazu kroz pojedina mesta ili gde se budu duže vremena zadržavali. To će, razume se po sebi, povoljno uticati na popravku našeg bilansa plaćanja.

Oslobođenje se tiče carina i carinskih kaucija, a ostale unutrašnje takse i porezi, trošarine i sve ostalo ostaju i dalje u važnosti. U koliko postoje i razne druge dažbine, kao mostarina, putarina i dr., one će se plaćati u onoliko, koliko ih plaćaju i naša vozila, automobili naših sopstvenih građana. Ove se olakšice odnose samo na sopstvene automobile, a ne i na one, koji su najmljeni, na autobuse ili kamione. Ovi i dalje podleže redovnom plaćanju taksa. Rok koji je u tom pogledu predložen, iznosi 90 dana, bilo najedanput ili u prekidima. Konvencija predviđa izvesne kautele da bi se izbegle razne zloupotrebe, i zato su uvedene međunarodne fiskalne knjižice po jednom formularu, u kome su izložena imena sopstvenika, broj automobila itd., koje se knjižice moraju pokazivati uvek na ulazu ili pri izlazu na carinarnici, da tu dobiju vizu, i da se ove-

rom dotičnog organa utvrdi da je izvesno lice odista ušlo u zemlju, odnosno da je iz zemlje izašlo.

Sem toga, za to vreme, dokle traje ova dozvola, a to je godinu dana, ne dozvoljava se izdavanje nikakvog sertifikata ili duplikata, koji bi mogli dati mogućnosti za má kakve nedozvoljene i štetne manipulacije.

Ima jedna stvar, koja nije u konvenciji predviđena, a usled koje bi moglo doći do zloupotreba. Mi se nadamo da će se to, i ako nije u konvenciji predviđeno, moći otkloniti jednim pravilnikom carinskih vlasti, tako da i ne dođe do šteta, koje bi mogle biti nanete pojedinim državama ugovornicama.

Vi znate, gospodo, da ima susednih zemalja u kojima je razvijena industrija automobila, — i na osnovu ovakvih fiskalnih knjižica, omogućeno je da jedan automobil uđe u drugu zemlju, pa da bude tu i prodat, jer se onaj sopstvenik koji ga je doterao može i bez automobila sa urednim pasošem vratiti preko granice natrag. Na taj način, kao što vidite, nije isključena mogućnost da baš naša država bude lišena carina na automobile, koje su carine dosta velike, i da tako izgubi jedan znatan prihod. — Ja mislim da je u tome pogledu učinjena jedna omaška, ali ipak postoji mogućnost da se te zloupotrebe jednim Pravilnikom one moguće.

Konvencija je zaključena na dve godine. Posle dve godine ona se može produžiti, — a može se i na osnovu jedne notifikacije sasvim otkazati.

Kao što rekoh, gospodo, ova konvencija može doneti velikih koristi turizmu u našoj državi, a poznato vam je da smo mi ranije, pre no što je ova kriza nastupila, imali veliki prihod od turizma i da je to znatno uticalo na naš zagranični bilans. Zbog svega toga, ja bih preporučio Senatu ovu konvenciju i umolio bih ga da ovu konvenciju primi onako, kako je ona prihvaćena od strane Narodne skupštine.

Sad, gospodo senatori, izvolite čuti odborski izveštaj. On glasi:

SENATU KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Odbor za proučavanje predloga Zakona o međunarodnoj konvenciji o fiskalnom režimu stranih automobilskih vozila, zaključenoj i potpisanoj u Ženevi 30 marta 1931 godine, proučio je ovaj zakonski predlog, i našao je da ova konvencija ima prvoklasan značaj po razvoj turizma, koji je danas, nesumnjivo, jedan od važnijih faktora u ekonomskom životu jedne države, jer olakšava međunarodni automobilski saobraćaj, time što umanjuje neugodnosti kojima su putnici inače izloženi pri prelazu granica i carinarnica, budući da oslobodava od svih taksa automobile koji prelaze iz jedne zemlje u drugu. Važno je i to, da se ovo oslobodjenje odnosi samo na sopstvena kola, a ne i na teretna za prevoz robe i na ona koja služe uz naplatu za prevoz lica. Ovo oslobodjenje važi 90 dana u godini, bilo da je automobil preao jedanput granicu ili više puta, a za kontrolisanje prelaza postojaće fiskalne knjižice u koje će se beležiti vize pri ulasku i izlasku iz zemlje.

Stoga je Odboru čast predložiti Senatu da ovaj zakonski predlog izvoli usvojiti onako, kako ga je i Narodna skupština usvojila.

Za svoga izvestioca Odbor je odredio senatora g. Miloja Ž. Jovanovića.

Sekretar,
P. Vujić, s. r.

Pretsednik Odbora,
B. Gavrilović, s. r.

Potpretsednik,
Šilović, s. r.

Članovi:

Jovo Banjanin, s. r.
V. Rožić, s. r.
D-r M. Ivković, s. r.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Otvaram, gospodo, načelni pretres. Pošto se niko nije prijavio za reč ni od strane Kraljevske vlade, ni od strane Senata, to prelazimo na glasanje u načelu. Molim g. sekretara da izvrši prozivku. Ona gospoda senatori koji su za, glasaće sa „za“, a koji su protiv, glasaće sa „protiv“.

Sekretar dr. Ivan Gmajner proziva gospodu senatore koji su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
Alkalaj d-r Isak — za
Altiparmaković Jovan — odsutan
Arnautović Šerif — odsutan
Banjanin Jovo — za
Bogojević Vasa — za
Vidaković Antun — za
Vilović Osman — za
Vujić Pavle — za
Vukčević d-r Stanojlo — za
Gavrila d-r Emilo — za
Gavrilović d-r Bogdan — za
Gaj Ljudevit — za
Glušac d-r Vaso — za
Gmajner d-r Ivan — za
Grasl d-r Georg — za
Gregorin d-r Gustav — za
Desnica d-r Uroš — za
Dobrinic Petar — odsutan
Dragović Milutin — odsutan
Đirlić Petar — za
Ivković d-r Momčilo — za
Ilićević Dimitrije — za
Jalžabetić Tomo — odsutan
Janković Stjepan — za
Jovanović Ž. Miloje — za
Karamehmedović d-r Hamdija — odsutan
Kovačević Tomo — odsutan
Kostić Petar — odsutan
Kostrenčić d-r Marko — za
Kotur d-r Đura — za
Kruj d-r Uroš — za
Kukuljević-Sakcinski Fran — za
Ljubibratić d-r Savo — za
Mažuranić d-r Želimir — odsutan
Majstrovic d-r Ivan — odsutan
Majjanović Milan — odsutan
Mahmutbegović Sefedin — odsutan
Mičić d-r Mića — odsutan
Mihaldžić Stevan — za
Muftić Salem — za
Nešković Jovan — odsutan
Novak d-r Fran — za

Obradović Paja — za
 Ploj d-r Miroslav — za
 Popović Daka — za
 Popović Matija — za
 Popović Milan — odsutan
 Ravnihar d-r Vladimir — za
 Radovanović Krsta — za
 Radulović Marko — odsutan
 Rajar d-r Janko — za
 Rožić d-r Valentin — za
 Samurović Janko — za
 Simonović Milan — odsutan
 Smiljanić Krsta — za
 Stanković Jovan — za
 Stanković d-r Radenko — odsutan
 Sulejmanović d-r Džafer — za
 Teslić Petar — odsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomašić d-r Ljubomir — za
 Tomić Svetozar — odsutan
 Trinajstić d-r Dinko — za
 Ubavić Pavle — odsutan
 Frangeš d-r Oton — za
 Hadži Bošković Trajko — odsutan
 Hadži Ristić Spira — odsutan
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — za
 Cerović Gavriilo — odsutan
 Šverljuga dr. Stanko — odsutan
 Šilović d-r Josip — za
 Šola Atanasije — odsutan
 Superina d-r Benjamin — odsutan

Posle glasanja.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Glasalo je 48 gospode senatora, svi sa „za“. Prema tome objavljujem da je ovaj zakonski predlog u načelu sa 48 glasova prihvaćen.

Prelazimo na pretres u pojedinostima. Molim g. izvestioca da zauzme mesto i da čita član po član.

Izvestilac Miloje Ž. Jovanović čita § 1.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Stavljam na glasanje pročitani § 1. Ko je za pročitani § 1, neka izvoli sedeti, a ko je protiv, neka izvoli ustati. (Svi sede). Objavljujem da je pročitani § 1 usvojen. Izvolite čuti dalje.

Izvestilac Miloje Ž. Jovanović čita § 2.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 2 ove konvencije? (Prima). Objavljujem da je § 2 primljen i da je ovim konvencija primljena i u pojedinostima.

Molim g. sekretara da izvoli zauzeti mesto, da možemo pristupiti poimeničnom, konačnom glasanju o ovome zakonskom predlogu u celini.

Sekretar dr. Ivan Gmajner proziva g. g. senatore koji su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alkalaj d-r Isak — za
 Altiparmaković Jovan — odsutan
 Arnautović Šerif — odsutan
 Banjanin Jovo — za
 Bogojević Vasa — za
 Vidaković Antun — za
 Vilović Osman — za
 Vujić Pavle — za

Vukčević d-r Stanojlo — za
 Gavriilo d-r Emilo — za
 Gavrilović d-r Bogdan — za
 Gaj Ljudevit — za
 Glušac d-r Vaso — za
 Gmajner d-r Ivan — za
 Grasl d-r Georg — za
 Gregorin d-r Gustav — za
 Desnica d-r Uroš — odsutan
 Dobrinić Petar — odsutan
 Dragović Milutin — odsutan
 Đirlić Petar — za
 Ivković d-r Momčilo — za
 Ilićanović Dimitrije — za
 Jalžabetić Tomo — odsutan
 Janković Stjepan — za
 Jovanović Ž. Miloje — za
 Karamehmedović d-r Hamdija — odsutan
 Kovačević Tomo — odsutan
 Kostić Petar — odsutan
 Kostrenčić d-r Marko — za
 Kotur d-r Đura — za
 Krulj d-r Uroš — za
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Ljubibratić d-r Savo — odsutan
 Mažuranić d-r Želimir — odsutan
 Majstrovic d-r Ivan — odsutan
 Marjanović Milan — odsutan
 Mahmutbegović Sefedin — odsutan
 Mičić d-r Mića — odsutan
 Mihaldžić Stevan — za
 Muftić Salem — odsutan
 Nešković Jovan — za
 Novak d-r Fran — za
 Obradović Paja — za
 Ploj d-r Miroslav — odsutan
 Popović Daka — za
 Popović Matija — za
 Popović Milan — za
 Ravnihar d-r Vladimir — za
 Radovanović Krsta — za
 Radulović Marko — odsutan
 Rajar d-r Janko — za
 Rožić d-r Valentin — za
 Samurović Janko — za
 Simonović Milan — odsutan
 Smiljanić Krsta — za
 Stanković Jovan — za
 Stanković d-r Radenko — odsutan
 Sulejmanović d-r Džafer — za
 Teslić Petar — odsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomašić d-r Ljubomir — za
 Tomić Svetozar — za
 Trinajstić d-r Dinko — za
 Ubavić Pavle — odsutan
 Frangeš d-r Oton — za
 Hadži Bošković Trajko — odsutan
 Hadži Ristić Spira — odsutan
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — za
 Cerović Gavriilo — odsutan
 Šverljuga d-r Stanko — za
 Šilović d-r Josip — za
 Šola Atanasije — odsutan
 Superina d-r Benjamin — odsutan

Posle glasanja.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Za konačni prijem ovoga zakonskog predloga glasalo je 48 gospode senatora i svi su glasali „za“. Prema tome, objavljujem da je i u konačnom glasanju primljen ovaj zakonski projekat u celini.

Time je dnevni red iscrpljen. Za sledeću sednicu, koja bi se imala održati 7 decembra, t. j. sutra, u 17 časova, predlažem sledeći dnevni red:

1) Izbor Odbora za proučavanje zakonskog predloga o izmenama i dopunama Uredbe o zaštiti javnih puteva i bezbednosti saobraćaja na njima od 6 juna 1929 godine;

2) Pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o konvenciji o regulisanju trgovačkih potraživanja putem kompenzacija, zaključenoj u Beogradu 7 jula 1932 god. između Kraljevine Jugoslavije i Belgijsko-luksemburške unije;

3) Pretres izveštaja Odbora o zakonskom pred-

logu o protokolu o turističkom saobraćaju između Kraljevine Jugoslavije i Republike Čehoslovačke, zaključenom u Pragu 2 juna 1932 god.;

4) Pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o privremenom trgovinskom sporazumu između Kraljevine Jugoslavije i Republike Grčke, zaključenom i potpisanom u Atini 22 septembra 1932 god.;

5) Pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o trgovinskom sporazumu zaključenom i potpisanom u Beogradu 15 maja 1932 god. između Kraljevine Jugoslavije i Republike Brazilije;

6) Pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o sporazumu tursko-jugoslovenskom koji se odnosi na izvoz opijuma, zaključenom i potpisanom u Ankari 14 jula 1932 god.

Prima li Senat ovako predloženi dnevni red? (Prima). Objavljujem da je primljen. Zaključujem današnju sednicu i uričem iduću za sutra, u 5 časova posle podne, sa pročitanim i primljenim dnevnim redom.

— Sednica je zaključena u 18,30 časova. —

PRILOZI:

NARODNA SKUPŠTINA

Kraljevine Jugoslavije

Br. 11856

16-XI-1932. god.

U Beogradu.

Gospodine Predsedniče,

Čast mi je izvestiti Vas, da je Narodna skupština na svom VIII redovnom sastanku, održanom 16 novembra 1932 godine u Beogradu, konačno usvojila *Predlog zakona o međunarodnoj konvenciji o fiskalnom režimu stranih automobilskih vozila, zaključenoj i potpisanoj u Ženevi 30 marta 1931 godine*, podnet joj od strane Ministra inostranih poslova, Ministra građevina i Ministra unutrašnjih poslova na osnovi ovlašćenja datog im Ukazom Nj. V. Kralja od 22 avgusta 1932 godine.

Izveštavajući Vas o prednjem, meni je čast, Gospodine Predsedniče, na osnovi člana 64 Ustava i § 66 Zakona o poslovnom redu u Narodnoj skupštini, dostaviti Vam definitivan tekst ovog zakonskog predloga onako, kako ga je Narodna skupština usvojila, kao i original Ukaza o ovlašćenju za podnošenje Narodnom predstavništvu pomenutog zakonskog predloga, — s molbom na Vaš dalji postupak.

Ovaj zakonski predlog pretresan je u Narodnoj skupštini po redovnom postupku.

Izvolite primiti, Gospodine Predsedniče, i ovom prilikom uverenje o mom osobitom poštovanju.

Pretsednik
Narodne skupštine,
Dr. K. Kumanudi, s.r.

Gospodinu

Dr. ANTI PAVELIĆU
Pretseniku Senata

BEOGRAD.

NARODNA SKUPŠTINA

Kraljevine Jugoslavije

Sazvana Ukazom od 19 oktobra 1932 godine u redovan saziv za 20 oktobar 1932 godine na svom VIII redovnom sastanku, održanom 16 novembra 1932 godine u Beogradu, rešila je:

PREDLOG ZAKONA

Međunarodnoj konvenciji o fiskalnom režimu stranih automobilskih vozila, zaključenoj u Ženevi, 30 marta 1931 godine, koji glasi:

§ 1.

Odobrava se i dobija zakonsku snagu Međunarodna konvencija o fiskalnom režimu stranih automobilskih vozila, zaključena u Ženevi 30 marta 1931 godine, koja u originalu i prevodu glasi:

KONVENCIJA O FISKALNOM REŽIMU STRANIH AUTOMOBILSKIH VOZILA

Visoke strane ugovornice, u želji da olakšaju međunarodni automobilski saobraćaj; smatrajući da bi fiskalno oslobođenje toliko široko koliko je to moguće za automobilska vozila imalo u ovom pogledu bitnog interesa, naznačile su za svoje Punomoćnike: ..... Koji su, pošto su podneli svoja punomoćja, priznata da su u dobrom i propisnom obliku, utvrdili ove odredbe:

Član 1.

Automobilska vozila registrovana na teritoriji jedne od visokih strana ugovornica, koja privremeno saobraćaju na teritoriji druge Strane, izuzeta su, pod

pogodbama predviđenim u nižim članovima, od poreze ili taksa, koji pogađaju saobraćaj ili zadržavanje automobila na celoj ili na delu teritorije ove poslednje Visoke strane ugovornice. Ovo izuzimanje ne odnosi se na poreze ili takse potrošnje.

Međutim, isključena su iz ove Konvencije vozila, koja služe, uz naplatu, za prevoz lica, kao i vozila upotrebljena za prevoz robe.

Član 2.

Oslobođenje, utvrđeno prvim članom, podareno je na teritoriji svake Visoke strane ugovornice, za jedno ili više bavljenja, koja bi predstavljala celokupno trajanje od 90 dana, provedenih na ovoj teritoriji u toku jedne godine; ovaj razmak vremena računa se, dan po dan, počevši od dana izdavanja fiskalne knjižice, predviđene u članu 3 (tri).

Radi obračuna trajanja oslobođenja, dan se računa od ponoći do ponoći, računajući svaki deo dana u ceo dan. Međutim, dan izlaska ne računa se, ako su dan ulaska i dan izlaska odvojeni sa više dana koji su između njih.

Radi obračuna poreza i taksa koji padaju na deo bavljenja, koji prelazi trajanje oslobođenja, primenjeno postupanje biće onako isto pogodno, kao ono primenjeno na vozila registrovana na teritoriji, u kojoj se porezi i taksa naplaćuju.

Član 3.

Da bi se koristilo oslobođenjem predviđenim u prethodnim članovima, vozilo treba da bude snabdeveno međunarodnom fiskalnom knjižicom sačinjenom prema obrascu u aneksu uz ovu Konvenciju i koju je izdala nadležna vlast teritorije za registrovanje ili organizam ovlašćen radi toga od te vlasti.

Knjižica se ima pokazati radi vize pograničnom carinskom nadležstvu pri ulasku i izlasku sa teritorije zainteresovane Visoke strane ugovornice.

Član 4.

Kad jedno vozilo, koje je ušlo na teritoriju jedne od Visokih strana ugovornica, snabdeveno fiskalnom knjižicom, iziđe sa te teritorije, a da nije stavljena viza o izlasku, i da se ne može utvrditi datum izlaska, ova knjižica može se smatrati da je bez vrednosti na rečenoj teritoriji.

Član 5.

Fiskalna knjižica važi godinu dana od dana njezina izdavanja. Ako vozilo promeni vlasnika ili pritežaoa, ili ako je u njoj izmenjen broj registrovanja, potrebne izmene uneće u knjižicu nadležna vlast ili organizam ovlašćen od nje.

Pre isteka trajanja gore naznačenog važenja, ne može biti izdata za isto vozilo nova knjižica, sem slučaja registrovanja na teritoriji koje druge Visoke strane ugovornice.

Nikad se ne izdaje duplikat fiskalne knjižice.

Član 6.

S pogledom na mostarinu ili druge slične pristojbe koje se plaćaju na licu mesta, s vozilima pomenutim u prvom stavu prvog člana, postupaće se isto onako,

kao i s vozilima registrovanim na teritoriji, na kojoj se ova mostarina ili ove pristojbe naplaćuju.

Član 7.

Ako se pojavi spor između dveju ili više Visokih strana ugovornica u pogledu tumačenja ili primenjanja ove konvencije, i ako ovaj spor ne može biti neposredno raspravljen između Strana, spor može biti podnesen radi savetodavnog mišljenja Savetodavnoj i tehničkoj komisiji za saobraćaj i tranzit kod Društva naroda.

Član 8.

Svaka od Visokih strana ugovornica može izjaviti, u trenutku potpisivanja ratifikacije ili pristupanja da, svojim primanjem ove Konvencije, ne prima nikakvu obavezu što se tiče ukupnosti ili svakog dela svojih kolonija, protektorata ili prekomorskih teritorija ili teritorija stavljenih pod njeno suverenstvo ili mandat; u ovom slučaju, ova Konvencija neće biti primenjena na teritorije pomenute u ovoj deklaraciji.

Svaka od Visokih strana ugovornica moći će naknadno notifikovati Generalnom sekretaru Društva naroda, da je voljna da primenjuje ovu konvenciju na ukupnost ili na svaki deo teritorije, koje su bile predmetom izjave predviđene u prethodnom stavu. U ovom slučaju, Konvencija će se primenjivati na sve teritorije pomenute u notifikaciji na 6 meseci posle prijema ove notifikacije od strane Generalnog sekretara.

Isto tako svaka od Visokih strana ugovornica moći će, posle isteka roka od 2 godine pomenutog u čl. 17, izjaviti da želi da prestane primena ove Konvencije na ukupnost ili na svaki deo njezinih kolonija, protektorata ili prekomorskih teritorija ili na teritorije stavljenih pod njezino suverenstvo ili mandat; u ovom slučaju, konvencija će prestati da bude primenjivana na teritorije koje su bile predmetom takve izjave, na godinu dana posle prijema ove deklaracije od strane Generalnog sekretara.

Generalni sekretar saopštiće svima članovima Društva naroda i državama nečlanovima, pomenutim u čl. 10, deklaracije i notifikacije primljene prema ovom članu.

Član 9.

Tumačenje i rezerve koje se nalaze u priključenom Protokolu usvojene su i imaće istu snagu, važnost i trajanje kao i ova Konvencija.

Član 10.

Ova konvencija, čiji su engleski i francuski tekst ravnopravni, nosiće datum današnjeg dana.

Ona će moći biti, do 30 septembra 1931, potpisana u ime svakog člana Društva naroda i svake države nečlana, zastupljenih na konferenciji koja je izradila ovu konvenciju, ili kojoj je Savet Društva naroda u tome cilju uputio jedan primerak ove konvencije.

Član 11.

Ova će konvencija biti ratifikovana.

Instrumenti ratifikacije biće deponovani kod Generalnog sekretara Društva naroda, koji će notifikovati njihov prijem svima članovima Društva naroda, kao i državama nečlanovima predviđenim u članu 10.

Član 12.

Počevši od 1 oktobra 1931 moći će pristupiti ovoj konvenciji svaki član Društva naroda i svaka država nečlan predviđena u članu 10.

Instrumenti pristupanja biće dostavljeni Generalnom sekretaru Društva naroda, koji će njihov prijem notifikovati svima članovima Društva naroda i svima državama nečlanovima pomenutim u navedenom članu.

Član 13.

Svaka Visoka strana ugovornica može usloviti važnost svojih ratifikacija ili svoga pristupanja ratifikacijama ili pristupanja jednog ili više članova Društva naroda ili država nečlanova, koje označi u instrumentu ratifikacije ili pristupanja.

Član 14.

Ova će konvencija stupiti na snagu 6 meseci posle prijema od strane Generalnog sekretara Društva naroda ratifikacija ili pristupanja upućenih u ime pet članova Društva naroda ili država nečlanova. Ratifikacije ili pristupanja čije je dejstvo vezano za uslove predviđene u prethodnom članu neće se računati u ovaj broj dotle, dok ovi uslovi ne budu ispunjeni.

Član 15.

Ratifikacije ili pristupanja koja dođu posle stupanja na snagu ove konvencije stupiće u dejstvo posle šest meseci, bilo posle datuma njihova prijema od strane Generalnog sekretara Društva naroda, bilo posle datuma, kad uslovi predviđeni u čl. 13 budu ispunjeni.

Član 16.

Pošto ova konvencija bude na snazi dve godine, njezina revizija može biti zahtevana u svako doba u ime najmanje tri Visoke strane ugovornice.

Zahtev predviđen u gornjem stavu biće upućen Generalnom sekretaru Društva naroda, koji će ga notifikovati ostalim Visokim stranama ugovornicama i o njemu obavestiti Savet Društva naroda.

Član 17.

Po isteku roka od dve godine, počevši od dana stupanja na snagu ove konvencije, ona će moći biti otkazana od ma koje Visoke strane ugovornice.

Otkaz će biti učinjen u obliku pisane notifikacije upućene Generalnom sekretaru Društva naroda, koji će o tome obavestiti sve članove Društva naroda i države nečlanove pomenute u čl. 10.

Otkaz će stupiti u dejstvo na godinu dana od datuma kog je primljen od strane Generalnog sekretara i biće primenjen samo u pogledu onog člana Društva ili države nečlana, u čije je ime taj otkaz učinjen.

Ako, usled jednovremenih ili sukcesivnih otkaza, broj članova Društva i država nečlanova vezanih ovom konvencijom, bude sveden na manje od pet, konvencija će prestati da bude na snazi.

U potvrdu čega su Punomoćnici gore pomenuti potpisali ovu konvenciju.

Radeno u Ženevi, tridesetog marta hiljadu devet stotina trideset prve godine, u jednom jedinom primerku, koji će ostati deponovan u arhivi Sekretarijata

Društva naroda i čije će kopije, propisno overene, biti dostavljene svima članovima Društva naroda i državama nečlanovima pomenutim u članu 10.

BELGIJA: J. de RUELLE.

Pod rezervom docnijeg pristupanja za kolonije i teritorije pod mandatom.

VELIKA BRITANIJA I SEVERNA IRSKA:

kao i svaki deo britanskog carstva koji nije poseban član Društva naroda.

Izjavljujem da se moj potpis ne odnosi na kolonije, protektorate, prekomorske teritorije ili teritorije pod suverenstvom ili mandatom.

R. G. FRANKLIN.

DANSKA: E. SIMONI.

SLOBODNA VAROŠ DANCIG ad referendum
Dr. RASINSKI.

ITALIJA: C. de CONSTANTIN.

LUKSEMBURG: CH. G. VERMAIRE.

HOLANDIJA: F. SCHONFELD, M. L. MEIJERS.

POLJSKA: Dr. RASINSKI.

ŠVAJCARSKA: ROTHMUND, HAUSERMANN;
RATZENBERGER.

ČEHOSLOVAČKA: Ing. VACLAV ROUBIK.

PRIKLJUČNI PROTOKOL

I — uz član 2.

Uglavljeno je da će Švajcarska, potpuno ostavljajući drugim Visokim stranama ugovornicama pravo da primenjuju prema njoj sistem ove konvencije, moći nastaviti da primenjuje sistem oslobođenja, koji je sada na snazi na njenoj teritoriji za devedeset uzastopnih dana, koje se oslobođenje obnavlja pri svakom ulasku. U slučaju, kada bi ovaj period oslobođenja bio prekraćen, porez za to određen moći će biti naplaćen saobrazno švajcarskom zakonodavstvu.

Ako bi se Švajcarska našla pobuđena da uvede sistem ove konvencije, ona će, razume se, biti dužna da naplaćuje porez prema odredbama ove konvencije.

II — uz član 3.

Visoke strane ugovornice zadržavaju pravo da propišu ispunjavanja formalnosti predviđene u poslednjem stavu člana 3 u kom drugom pograničnom nadležstvu, a ne u carinarnici.

ANEKS UZ KONVENCIJU

o fiskalnom režimu stranih automobilskih vozila.

MODEL MEĐUNARODNE FISKALNE KNJIŽICE.

Ova knjižica štampana je na službenom jeziku ili na službenim jezicima zemlje, koja je izdaje. Korice, otvoreno plave boje, nosiće prevod na svakom jeziku Visokih strana ugovornica ovih reči:

„Međunarodna fiskalna knjižica“.

Oznake pisane rukom, unesene u ovu knjižicu imaju da budu ispisane latinicom ili kursivom nazvanim engleski.

Ova knjižica ima 48 strana obeleženih brojevima.

Format je njezin kao što je u priloženom obrascu, (oko 135 mm. X 218 mm.)

(Korice) (Korice)
(Ime zemlje) (Ime zemlje)

MEĐUNARODNA FISKALNA KNJIŽICA.
br. ....

MEĐUNARODNA ŽENEVSKA KONVENCIJA
od 30 marta 1931.

(Prva strana)
(Ime zemlje)

MEĐUNARODNA FISKALNA KNJIŽICA
br. ....

Međunarodna ženevska konvencija od 31 marta
1931 godine.

Ova je knjižica izdata u cilju oslobađanja od po-
reza ili taksa za saobraćanje ili držanje priznatog
automobilskim vozilima za jedno ili više bavljenja
za vreme od ukupno devedeset dana provedenih u
svakoj od zemalja na koje se primenjuje rečena konven-
cija. Ova knjižica važi godinu dana računajući od
dana njezinog izdavanja.

Ova je fiskalna knjižica izdana .....
koji stanuje u .....
za automobilsko vozilo, čiji je opis ovaj:

Vrsta vozila	.....	(1)
marka šasi	.....	(2)
broj šasia	.....	(3)
broj motora	.....	(4)
broj registrovanja koji se nalaze na tablama zem- lje, koja izdaje knjižice	.....	(5)
Mesto i datum izdanja	.....	(6)

Žig vlasti .....
- Ime i prezime pritežaoa ili vlasnika.
-- Varoš, ulica, broj
--- potpis vlasti ili organizma ovlašćenog od nje
---- viza vlasti

(Druga strana)

Ova knjižica važi za sve zemlje niže označene za
godinu dana, računajući od dana njezinog izdavanja.
Pre isteka ovog vremena ne može biti izdat za isto
vozilo ni nov certifikat ni duplikat.

LISTA ZEMALJA
(Treća strana)

Promena vlasnika ili pritežaoa
G. .... (1)
koji stanuje u... (2)
upisan je kao vlasnik ili pritežalac vozila za koje je
izdata ova knjižica.
Žig vlasti U ..... (3)
..... (4)

(Ponavlja se još tri puta)

(1) Ime i prezime novog vlasnika ili pritežaoa
(2) Varoš, ulica, broj
(3) Mesto i datum
(4) Potpis vlasti ili organizma od nje ovlašćenog.

(Četvrta strana)

PROMENA BROJA REGISTROVANJA.

Vozilo za koje je izdata ova knjižica, dobilo je nov
broj registrovanja .....

Žig vlasti U ..... (1)
..... (2)

(1) Mesto i datum
(2) Potpis vlasti ili organizma od nje ovlašćenog.
(Peta strana)

VIZA ULASKA I IZLASKA

Ime posećene zemlje .....

ulazak ili izlazak datum	broj dana za obra- čun	Ukupan broj dana za obra- čun od prvog ulaska	Potpis ovlašće- nog službenika ili pečat vlasti
			Ulazak Izlazak

Ulazak

Izlazak

(itd. do kraja ove strane i tako redom na svima idućim
stranama).

Primedba: Za obračun trajanja oslobođenja dan
se računa od ponoći do ponoći, a svaki deo dana računa
se u ceo dan. Međutim, dan ulaska ne računa se, ako su
dan ulaska i dan izlaska razdvojeni sa više od jednog
dana između njih.

§ 2.

Ovaj zakon stupa u život kad ga Kralj potpiše
i kad se objavljuje u Službenim novinama, a obaveznu
silu dobija kao što je to predviđeno u čl. 14 pomenute
konvencije.

16 novembra 1932 god. (M.P.)
U Beogradu.

Sekretar,
Drag. Stanojević, s. r.

Pretsednik
Narodne skupštine,
Dr. K. Kumanudi, s. r.

NARODNA SKUPŠTINA
Kraljevine Jugoslavije
Br. 12168

26 novembra 1932 god.
u Beogradu.

Gospodine Predsedniče,

Čast mi je izvestiti Vas, da je Narodna skup-
ština na svom XIII redovnom sastanku, održanom
23 novembra 1932 godine u Beogradu, konačno usvo-
jila *Predlog zakona o Protokolu o turističkom sao-
braćaju između Kraljevine Jugoslavije i Čehoslovačke
Republike, zaključenom u Pragu 2 juna 1932 godine*,
podnet joj od strane Ministra inostranih poslova i
Ministra trgovine i industrije na osnovi ovlašćenja
datog im Ukazom Nj. V. Kralja od 15 juna 1932
godine.

Izveštavajući Vas o prednjem, meni je čast,
Gospodine Predsedniče, u smislu člana 64 Ustava i
§ 66 Zakona o poslovnom redu u Narodnoj skupštini,
dostaviti Vam definitivni tekst ovog zakonskog pred-
loga onako, kako ga je Narodna skupština usvojila,
s molbom na Vaš dalji postupak.

Original Ukaza o ovlašćenju za podnošenje Na-
rodnom predstavništvu pomenutog zakonskog pred-
loga imao sam čast dostaviti Vam pismom mojim
Br. 11742 od 14 novembra 1932 godine uz predlog
Zakona o ugovoru o regulisanju plaćanja iz robnog

prometa kao i po drugim obavezama, zaključenom u Pragu 8 juna 1932 godine između Kraljevine Jugoslavije i Čehoslovačke Republike.

Ovaj zakonski predlog pretresan je u Narodnoj skupštini po redovnom postupku.

Izvolite primiti, Gospodine Predsedniče, i ovom prilikom uverenje o mom osobitom poštovanju.

Predsednik
Narodne skupštine,
D-r K. Kumanudi, s. r.

Gospodinu

D-ru ANTI PAVELIĆU,
Predsedniku Senata

Beograd.

NARODNA SKUPŠTINA Kraljevine Jugoslavije

sazvana Ukazom od 19 oktobra 1932 godine u redovan saziv za 20 oktobar 1932 godine na svom XIII redovnom sastanku, održanom 23 novembra 1932 godine u Beogradu, rešila je:

PREDLOG ZAKONA

o

Protokolu o turističkom saobraćaju između Kraljevine Jugoslavije i Čehoslovačke Republike, zaključenom u Pragu 2 juna 1932 godine, koji glasi:

§ 1

Odobrava se i dobija zakonsku snagu Protokol o turističkom saobraćaju između Kraljevine Jugoslavije i Čehoslovačke Republike, zaključen u Pragu 2 juna 1932 godine, koji u originalu i prevodu glasi:

Pov. Br. 259/32

VERBALNA NOTA

Poslanstvo Kraljevine Jugoslavije ima čast izvestiti Ministarstvo inostranih poslova Čehoslovačke Republike, da je Vlada Kraljevine Jugoslavije odobrila Protokol o turističkom saobraćaju zaključen 2 juna 1932 godine u Pragu, između Kraljevine Jugoslavije i Čehoslovačke Republike.

Kraljevsko Poslanstvo ima čast moliti Ministarstvo inostranih poslova da izvoli ovom prilikom primiti uverenje o njegovom visokom poštovanju.

U Pragu, 14 juna 1932 godine.

MINISTARSTVU INOSTRANIH POSLOVA

Republike Čehoslovačke

U Pragu

PROTOKOL

o turističkom saobraćaju između Kraljevine Jugoslavije i Čehoslovačke Republike.

Član 1

U danima od 28 maja do 2 juna 1932 godine pregovarali su jugoslovenski i čehoslovački delegati

u Pragu o regulisanju putničkog saobraćaja između obeju zemalja, i smatrajući da se želi sistematski razvijati međusobni turizam, sporazumeli su se o ovome:

Član 2

Ministarstvo finansija Kraljevine Jugoslavije dozvoljava prema opštim sada važećim deviznim propisima jugoslovenskim novčanim zavodima, menjačnicama i putničkim biroima da izdaju putnicima, koji idu u čehoslovačke banje, klimatska i turistička mesta, na osnovu važećeg pasoša, bez naročite dozvole, vozne karte za putovanja tamo i natrag i sumu od 5.000 dinara u stranim valutama za osobu.

Član 3

U Čehoslovačkoj je sada dozvoljeno izvoziti bez naročitog odobrenja, na osnovu važećeg pasoša, iznos Čsl. Kr. 1.000 — efektivno ili u stranim valutama za osobu i mesec (vozne karte za putovanje tamo i natrag nisu u pomenutom iznosu uračunate).

Član 4

Obe strane uzimaju na znanje, da putnicima neće u smislu sada i u buduće važećih propisa biti činjene teškoće pri nabavljanju napred pomenute slobodne sume za izvoz.

Član 5

Za nabavku, odnosno za izvoz sume preko slobodne granice, potrebna je dozvola Ministarstva finansija Kraljevine Jugoslavije odnosno Čehoslovačke narodne banke. Za putovanja u banje, klimatska i turistička mesta u Jugoslaviji davaće Čehoslovačka narodna banka platežna sredstva iz vezanih čehoslovačkih potraživanja u Jugoslaviji, koja će u tu svrhu upotrebiti sporazumno s Narodnom bankom Kraljevine Jugoslavije. Čehoslovačka narodna banka će prilikom rešavanja o davanju platežnih sredstava u svrhu putovanja u Jugoslaviju postupati vrlo blagonaklono; isto tako blagonaklono će postupati Ministarstvo finansija Kraljevine Jugoslavije pri davanju dozvola za platežna sredstva posetiocima čehoslovačkih banja.

Član 6

Narodna banka čehoslovačka odnosno Ministarstvo finansija Kraljevine Jugoslavije imaju pravo prilikom rešavanja o davanju platežnih sredstava odnosno dozvola iznad slobodne granice tražiti dokaze o cilju putovanja (potvrdu o trgovačkom ili službenom ili naučnom putovanju, lekarsku potvrdu i slično).

Član 7

Platežna sredstva u svrhu turističkog saobraćaja davaće se iz čehoslovačkih vezanih potraživanja u Jugoslaviji u formi akreditiva, kreditnih pisama, čekova i sl., koje će čehoslovačke banke izdavati na jugoslovenske banke na teret čehoslovačkih potraživanja. O tome, koja će čehoslovačka potraživanja u Jugoslaviji biti upotrebljena u tu svrhu, sporazumeće se Ministarstvo finansija Kraljevine Jugoslavije odnosno Narodna banka Kraljevine Jugoslavije sa Čehoslovačkom narodnom bankom.

Član 8

Traveler-čekove, hotelske bonove i slične uputnice, koje će se u Čehoslovačkoj prodavati za putovanje u Jugoslaviju, izdavaće putnička organizacija ovlašćena za to prema jugoslovenskim propisima od Ministarstva finansija odnosno Narodne banke Kraljevine Jugoslavije, i biće honorisani iz određene paušalne sume čehoslovačkih vezanih potraživanja, koju će Ministarstvo finansija odnosno Narodna banka Kraljevine Jugoslavije sporazumno sa Čehoslovačkom narodnom bankom u tu svrhu odrediti. Obe Narodne banke sporazumeće se takođe o formi tehničkog sprovođenja.

Član 9

Izuzimajući specijalne odredbe ovog sporazuma, važe za pribavljanje i izvoz akreditiva, čekova, traveler-čekova, hotelskih bonova i sličnih uputnica opšti devizni propisi.

Član 10

Ministarstvo finansija odnosno Narodna banka Kraljevine Jugoslavije i Čehoslovačka narodna banka nastojeće, da se odredbe deviznog postupka za putnike sprovedu tako, da putnicima ne nastanu suviše teškoće, i imaće u vidu to, da se molbe po ovom sporazumu rešavaju što brže i s najvećom blagonaklonošću.

Član 11

Jugoslovenske posete IX Svesokolskog sleta biće obezbeđene iz vezanih jugoslovenskih potraživanja u Čehoslovačkoj prema posebnom sporazumu obeju Narodnih banaka.

Ovaj Protokol stupa na snagu 8 juna 1932 godine, do kada će se Narodne banke obeju država sporazumeti o njegovom praktičnom izvođenju.

Ovaj Protokol važi za sada do kraja 1932 godine.

Prag, 2 juna 1932 god.

Za Vladu Kraljevine Jugoslavije,

I. J. Bajloni, s. r.

Za Vladu Čehoslovačke Republike,

D-r Fridman, s. r.

§ 2

Ovaj Zakon stupa u život kad ga Kralj potpiše i kad se obnaroduje u „Službenim novinama“, a obaveznu silu dobija kao što je to predviđeno u članu 11 pomenutog Sporazuma.

23 novembra 1932 god.

u Beogradu.

Pretsednik Narodne skupštine,

D-r K. Kumanudi, s. r.

Sekretar,

Drag. Stanojević, s. r.

(M. P.)

NARODNA SKUPŠTINA

Kraljevine Jugoslavije

• Br. 12167

26 novembra 1932 god.

u Beogradu

Gospodine Pretsedniče,

Čast mi je izvestiti Vas da je Narodna skupština na svom XIII redovnom sastanku, održanom 23 novembra 1932 godine, konačno usvojila *Predlog zakona o privremenom trgovinskom sporazumu, zaključenom i potpisanom u Atini 22 septembra 1932 godine između Kraljevine Jugoslavije i Republike Grčke*, podnet joj od strane Ministra inostranih poslova i Ministra trgovine i industrije na osnovi ovlašćenja datog im Ukazom Nj. V. Kralja od 13 oktobra 1932 godine.

Izveštavajući Vas o prednjem, meni je čast, Gospodine Pretsedniče, na osnovu člana 64 Ustava i § 66 Zakona o poslovnom redu u Narodnoj skupštini, dostaviti Vam definitivni tekst ovog zakonskog predloga onako, kako ga je Narodna skupština usvojila, kao i original Ukaza o ovlašćenju za podnošenje Narodnom predstavništvu pomenutog zakonskog predloga, s molbom na Vaš dalji postupak.

Ovaj zakonski predlog pretresan je u Narodnoj skupštini po redovnom postupku.

Izvolite primiti, Gospodine Pretsedniče, i ovom prilikom uverenje o mom osobitom poštovanju.

Pretsednik Narodne skupštine,

Dr. K. Kumanudi, s. r.

Gospodinu

D-RU ANTI PAVELIĆU,

Pretsedniku Senata

Beograd

NARODNA SKUPŠTINA

Kraljevine Jugoslavije

sazvana Ukazom od 19 oktobra 1932 godine u redovan saziv za 20 oktobar 1932 godine na svom XIII redovnom sastanku, održanom 23 novembra 1932 godine u Beogradu, rešila je:

PREDLOG ZAKONA

o

Privremenom trgovinskom sporazumu, zaključenom i potpisanom u Atini 22 septembra 1932 godine, između Kraljevine Jugoslavije i Republike Grčke, koji glasi:

§ 1

Odobrava se i dobija zakonsku snagu Privremeni trgovinski sporazum, zaključen i potpisan u Atini, 22 septembra 1932 godine, između Kraljevine Jugoslavije i Republike Grčke, koji u originalu i prevodu glasi:

PRIVREMENI TRGOVINSKI SPORAZUM IZMEĐU
KRALJEVINE JUGOSLAVIJE I REPUBLIKE
GRČKE.

Kraljevina Jugoslavija i Republika Grčka, u želji da olakšaju uzajamnu trgovačku razmenu u

sadašnjim izuzetnim prilikama, saglasile su se, bez prejudiciranja odredaba ugovora o trgovini i plovidbi potpisatog 2 novembra 1927 koji je sada na snazi, o sledećim odredbama.

Član 1

U toku perioda koji se proteže od 24 septembra 1932 do 15 maja 1933, trgovačka razmena između obeju Zemalja obavljaće se na bazi jednog sistema, koji dopušta delimičnu kompenzaciju robe koja se uvozi iz Jugoslavije u Grčku sa grčkim proizvodima koji se izvoze u Jugoslaviju.

U granicama te kompenzacije, Grčka banka izdavaće, uz deponovanje protiv-vrednosti u drahmama jugoslovenske robe uvezene u Grčku, blagajničke bonove, bez kamate, po naredbi zainteresovanog jugoslovenskog izvoznika; ti bonovi upotrebiće se isključivo za isplatu vrednosti grčkih proizvoda koji se imaju uvesti u Jugoslaviju.

Grčka banka i Jugoslovenska narodna banka imaće da se sporazumeju u najkraćem mogućem roku o modalitetima primene navedenog kompenzacionog sistema.

Član 2

Što se tiče režima uvoznih dozvola i kontingeniranja koji bi postojao u ma kom trenutku primene ovog Sporazuma u svakoj od obeju Zemalja, obe Visoke strane ugovornice sporazumne su da taj režim bude primenjivan na robu one druge zemlje u lojalnom duhu i to na način koji ne bi išao na štetu ove robe u korist robe neke treće Sile. U tom duhu One su sporazumne da će, u granicama pravilnika o uvozu koji su na snazi ili koji bi se mogli doneti, svaka od obeju Strana nastojati da favorizira, u koliko to bude moguće, uvoz proizvoda one druge Strane, a naročito: što se tiče Grčke, uvoz žive stoke, živine, topljenog masla, sira, pasulja, drvene građe, duga, drva za gorivo, drvenog ćumura, kalcijevog karbida jugoslovenskog porekla; što se tiče Jugoslavije, suvog grožđa, suvih smokava, maslinki u salamuri, pamučnog prediva, pamučnih i svilenih tkanina, ćilimova, poljoprivrednih sprava i mašina grčkog porekla.

Član 3

Jugoslovenska vlada odobriće, za vreme trajanja ovog Sporazuma, sledeće carinske kontingente za uvoz niže pobrojanih grčkih proizvoda:

br. jugosl. Naimenovanje Kontingenti Carina u zl. d. car. tarif.	
iz 12	2. suvo grožđe
	b) drukčije pakovano,
	Sultanina, rozaki ... 10.000 met. centi 10.—
	Korintsko grožđe ... 10.000 " " 5.—
iz 21	2. Suve smokve
	a) u zavojima ukupne težine koja ne prelazi
	10 kgr. ... .. 200 " " 12.—
	b) drukčije pakovane ... 8.000 " " 6.—
iz 22	Maslinke sveže ili suve
	pa i u salamuri, ako su u buradima ili sličnim sudovima ... .. 4.000 " " 7.—

Član 4

Jugoslovenska vlada preporučice Upravi državnih monopola Kraljevine Jugoslavije da vrši, u najširoj mogućoj meri, kupovinu proizvoda koji su joj potrebni, a naročito morske soli i duvana, na grčkom tržištu.

Član 5

Što se tiče analize jugoslovenskog žita koje se uvozi u Grčku, Grčka vlada obvezuje se da će ograničiti tu analizu na proveravanje specifične težine i stranih materija sadržanih u tom žitu.

Član 6

Zaostala trgovačka dugovanja koja bi postojala na dan potpisivanja ovog Sporazuma na teret grčkih dužnika naspram jugoslovenskih izvoznika amortizovaće se postepeno putem izdavanja utvrđenog procenta od 10% u devizama, a na zahtev grčkih dužnika, na kraju svakog perioda od četiri meseca počev od stupanja na snagu ovog Sporazuma.

Transfer ovih deviza odobravaće se na kraju tih istih perioda, bez uštrba za transfer deviza koje odgovaraju iznosu moratorne kamate predviđene grčkim zakonom o moratorijumu od 26 aprila 1932, koji će biti odobren po dospeću.

Član 7

Obe Strane ugovornice sporazumne su da potstiču, u meri u kojoj prilike to dopuste, prevoz robe železnicom od Soluna za Srednju Evropu.

U tu svrhu, Strane ugovornice pozvaće respektivne uprave državnih železnica da se sporazumeju, najdalje u roku od mesec i po dana po stupanju na snagu ovog Sporazuma, radi ustanovljenja provoznih tarifa koje bi dale mogućnost, sredstvom dovoljnih sniženja, da se olakša prenos robe od Soluna do graničnih stanica u Subotici, Mariboru i drugih.

Istom prilikom sporazumeće se obe zainteresovane železničke uprave o reviziji, u najkraćem mogućem roku, direktnih tarifa koje postoje između obe Zemlje u cilju da se olakša razmena robe između njih.

Član 8

Strane ugovornice sporazumne su da potstiču inicijativu zainteresovanih trgovačkih krugova u cilju stvaranja mešovitih trgovačkih komora, a naročito jedne grčko-jugoslovenske trgovačke komore u Atini i jedne jugoslovensko-grčke trgovačke komore u Beogradu.

Ove mešovite trgovačke komore imaće zadatak da proučavaju sredstva pogodna za razvitak robne razmene između obe zemlje i da preduzimaju, sa potporom respektivnih vlada, inicijativu za mere koje daju mogućnost za poboljšanje stanja grčko-jugoslovenske trgovine.

Član 9

Ovaj Sporazum staviće se na snagu počev od 24 septembra 1932 do 15 maja 1933.

On će moći biti obnovljen po zajedničkom sporazumu za period koji se ima utvrditi razmenom pisama između obe zainteresovane Vlade.

U potvrdu čega su punomoćnici stavili na ovaj Sporazum svoje potpise i pečate.

Rađeno u Atini 22 septembra 1932 godine.

(M. P.) R. Petrović, s. r. (M. P.) N. Mavrudis, s. r.

§ 2

Ovaj Zakon stupa u život kad ga Kralj potpiše i kad se obnaroduje u „Službenim novinama“, a obaveznu silu dobija kao što je to predviđeno u članu 9 pomenutog Sporazuma.

23 novembra 1932 godine
u Beogradu.

(M. P.)   Pretsednik
Narodne skupštine,
Dr. K. Kumanudi, s. r.

Sekretar,
Drag. Stanojević, s. r.

NARODNA SKUPŠTINA

Kraljevine Jugoslavije

Br. 12077

23 novembra 1932 god.
u Beogradu.

Gospodine Pretsedniče,

Čast mi je izvestiti Vas, da je Narodna skupština na svom XII redovnom sastanku, održanom 22 novembra 1932 godine u Beogradu, konačno usvojila *Predlog Zakona o trgovinskom sporazumu, zaključenom i potpisanom u Beogradu 16 maja 1932 godine između Kraljevine Jugoslavije i Republike Brazilije*, podnet joj od strane Ministra inostranih poslova i Ministra trgovine i industrije na osnovi ovlašćenja datog im Ukazom Nj. V. Kralja od 8 avgusta 1932 godine.

Izveštavajući Vas o prednjem, meni je čast, Gospodine Pretsedniče, na osnovi člana 64 Ustava i § 66 Zakona o poslovnom redu u Narodnoj skupštini, dostaviti Vam definitivni tekst ovog zakonskog predloga onako, kako ga je Narodna skupština usvojila, kao i original Ukaza o ovlašćenju za podnošenje Narodnom predstavništvu pomenutog zakonskog predloga, — s molbom na Vaš dalji postupak.

Ovaj zakonski predlog pretresan je u Narodnoj skupštini po redovnom postupku.

Izvolite primiti, Gospodine Pretsedniče, i ovom prilikom uverenje o mom osobitom poštovanju.

Pretsednik
Narodne skupštine,
Dr. K. Kumanudi, s. r.

Gospodinu

Dr. ANTI PAVELIĆU,
Pretsedniku Senata

BEOGRAD

NARODNA SKUPŠTINA

Kraljevine Jugoslavije

sazvana Ukazom od 19 oktobra 1932 godine u redovan saziv za 20 oktobar 1932 godine, na svom XII redovnom sastanku, održanom 22 novembra 1932 godine u Beogradu, rešila je:

PREDLOG ZAKONA

o

trgovinskom sporazumu između Vlade Kraljevine Jugoslavije i Vlade Republike Sjedinjenih Država Brazilije, zaključenom u Beogradu 16 maja 1932 godine, koji glasi:

§ 1

Odobrava se i dobija zakonsku snagu Trgovinski sporazum između Vlade Kraljevine Jugoslavije i Vlade Republike Sjedinjenih Država Brazilije, zaključen u Beogradu 16 maja 1932 godine, koji u originalu i prevodu glasi:

MINISTARSTVO INOSTRANIH POSLOVA
KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

K. P. Br. 2348

u Beogradu, 16 maja 1932 godine.

Gospodine Ministre,

Čast mi je dostaviti Vašoj Ekselenciji do znanja da me je, u cilju regulisanja i razvoja trgovinskih odnosa između naše dve zemlje, Vlada Kraljevine Jugoslavije ovlastila da zaključim sa Vladom Republike Sjedinjenih Država Brazilije Trgovinski sporazum saobrazno sledećim odredbama:

a) Visoke strane ugovornice saglasne su da jedna drugoj uzajamno priznaje bezuslovno i neograničeno postupanje po načelu najvećeg povlašćenja, u pogledu svega što se tiče carine i svih uzgrednih dažbina, načina naplaćivanja dažbina kao i u pogledu propisa, formalnosti i nameta kojima bi mogle biti podvrgnute operacije oko carinjenja.

b) Prema tome, prirodni ili fabrikovani proizvodi poreklom iz svake od Visokih Strana ugovornica neće biti ni u kom slučaju podvrgnuti, u pogledu gore pomenutom, dažbinama, taksama ili nametima drugim ili većim niti propisima i formalnostima drugim ili težim nego što su oni kojima su ili kojima budu podvrgnuti proizvodi iste vrste poreklom iz ma koje strane zemlje.

v) Tako isto, prirodni ili fabrikovani proizvodi, izvezeni sa teritorije svake od Visokih Strana ugovornica sa opredeljenjem za teritoriju one druge Strane, neće biti ni u kom slučaju podvrgnuti, u istom pogledu, dažbinama, taksama ili nametima drugim ili većim niti propisima i formalnostima težim nego što su oni kojima su ili kojima budu podvrgnuti isti proizvodi namenjeni teritoriji svake strane zemlje.

g) Sve koristi, pogodnosti, povlastice i oslobodjenja, koje je ili koje bude u buduće jedna od obeju Visokih Strana ugovornica po pomenutoj materiji priznala prirodnim ili fabrikovanim proizvodima poreklom iz koje druge strane zemlje ili namenjenim teritoriji koje druge strane zemlje, primeniće se odmah i bez

kompenzacije na proizvode iste vrste poreklom iz one druge Strane ugovornice ili namenjene teritoriji te Strane.

d) Međutim, izuzimaju se od napred formulisanih obaveza pogodnosti koje su danas priznate ili koje bi se mogle docnije priznati pograničnim državama radi olakšanja pograničnog prometa, kao i one koje proizlaze iz carinskog saveza koji je već zaključen ili koji bi u buduće mogla zaključiti jedna od Visokih Strana ugovornica.

e) Što se tiče njegovog ratifikovanja, po ovom sporazumu postupiće se po posebnim propisima svake od Visokih Strana ugovornica, i isti će stupiti na snagu sutradan po danu kada Jugoslovenska Vlada bude notifikovala Brazilijanskoj Vladi svoju ratifikaciju, za vreme od jedne godine dana, na kraju koje će isti biti prećutno produžen sve dotle dok ga jedna od Visokih Strana ugovornica ne otkaže, ma kada to bilo, putem notifikacije učinjene na tri meseca ranije.

Koristim se ovom prilikom da ponovim Vašoj Ekselenciji uverenje o mom odličnom poštovanju

Pretsednik
Ministarskog saveta,
Ministar inostranih poslova,
Dr. V. Marinković, s. r.

Njegovoj Ekselenciji Gospodinu

LUIZ de LIMA e SILVA,
Izvanrednom Poslaniku i Punomoćnom Ministru Republike Sjedinjenih Država Brazilije

BEČ

POSLANSTVO SJEDINJENIH DRŽAVA
BRAZILIJE

u Beogradu, 16 maja 1932 god.

Gospodine Ministre,

Čast mi je dostaviti Vašoj Ekselenciji do znanja da me je, u cilju regulisanja i razvoja trgovinskih odnosa između naše dve zemlje, Vlada Republike Sjedinjenih Država Brazilije ovlasila da zaključim sa Jugoslovenskom Vladom Trgovinski sporazum saobrazno sledećim odredbama:

a) Visoke Strane ugovornice saglasne su da jedna drugoj uzajamno priznaju bezuslovno i neograničeno postupanje po načelu najvećeg povlašćenja, u pogledu svega što se tiče carine i svih uzgrednih dažbina, načina naplaćivanja dažbina kao i u pogledu propisa, formalnosti i nameta kojima bi mogle biti podvrgnute operacije oko carinjenja.

b) Prema tome, prirodni ili fabrikovani proizvodi poreklom iz svake od Visokih Strana ugovornica neće biti ni u kom slučaju podvrgnuti, u pogledu gore pomenutom, dažbinama, taksama ili nametima drugim ili većim, niti propisima i formalnostima drugim ili težim nego što su oni kojima su ili kojima budu podvrgnuti proizvodi iste vrste poreklom iz ma koje strane zemlje.

v) Tako isto prirodni ili fabrikovani proizvodi,

izvezeni sa teritorije svake od Visokih Strana ugovornica sa opredeljenjem za teritoriju one druge strane, neće biti ni u kom slučaju podvrgnuti, u istom pogledu, dažbinama, taksama ili nametima drugim ili većim, niti propisima i formalnostima težim nego što su oni kojima su ili kojima budu podvrgnuti isti proizvodi namenjeni teritoriji svake strane zemlje.

g) Sve koristi, pogodnosti, povlastice i oslobođenja, koje je ili koje bude u buduće jedna od obeju Visokih Strana ugovornica po pomenutoj materiji priznala prirodnim ili fabrikovanim proizvodima poreklom iz koje druge strane zemlje ili namenjenim teritoriji koje druge strane zemlje, primeniće se odmah i bez kompenzacije na proizvode iste vrste poreklom iz one druge Strane Ugovornice ili namenjene teritoriji te Strane.

d) Međutim, izuzimaju se od napred formulisanih obaveza pogodnosti koje su danas priznate ili koje bi se mogle docnije priznati pograničnim državama radi olakšanja pograničnog prometa, kao i one koje proizlaze iz carinskog saveza koji je već zaključen ili koji bi u buduće mogla zaključiti jedna od Visokih Strana ugovornica.

e) Što se tiče njegovog ratifikovanja, po ovom sporazumu postupiće se po posebnim propisima svake od Visokih Strana ugovornica i isti će stupiti na snagu sutradan po danu kada Jugoslovenska Vlada bude notifikovala Brazilijanskoj Vladi svoju ratifikaciju, za vreme od jedne godine dana, na kraju koje će isti biti prećutno produžen sve dotle dok ga jedna od Visokih Strana ugovornica ne otkaže, ma kada to bilo, putem notifikacije učinjene na tri meseca ranije.

Koristim se ovom prilikom, da ponovim Vašoj Ekselenciji, Gospodine Ministre, uverenje o mom odličnom poštovanju.

Luiz de Lima e Silva, s. r.

Njegovoj Ekselenciji Gospodinu

Dr. VOJISLAVU MARINKOVIĆU,
Ministru inostranih poslova Kraljevine Jugoslavije,
BEOGRAD

MINISTARSTVO INOSTRANIH POSLOVA
KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

K. P. Br. 2348

u Beogradu, 16 maja 1932

Gospodine Ministre,

U ime Jugoslovenske Kraljevske Vlade čast mi je dostaviti Vašoj Ekselenciji do znanja ovo što sleđuje:

Pošto se po Jugoslovenskom Ustavu Trgovinski sporazum između Kraljevine Jugoslavije i Sjedinjenih Država Brazilije, koji smo danas potpisali, mora ratifikovati da bi se mogao staviti na snagu, Kraljevska Jugoslovenska Vlada saglasna je da, sve do dana stupanja na snagu rečenog Sporazuma, obe Države produže da jedna drugoj uzajamno priznaju neograničeno i bezuslovno postupanje po načelu najvećeg povlašćenja, prema pravilima ustanovljenim napred pomenutim Sporazumom.

S molbom da mi izvolite dostaviti slično saopšte-

nje, koristim se ovom prilikom da ponovim Vašoj Ekse-
lenciji uverenje o mom odličnom poštovanju.

Pretsednik Ministarskog saveta,
Ministar inostranih poslova,
Dr. V. Marinković, s. r.

Njegovoj Ekselenciji Gospodinu

LUIZ de LIMA e SILVA,

Izvanrednom Poislanku i Punomoćnom Minstru Re-
publike Sjedinjenih Država Brazilije,

BEČ

POSLANSTVO SJEDINJENIH DRŽAVA
BRAZILIJE

Beograd, 16 maja 1932

Gospodine Ministre,

U ime Vlade Sjedinjenih Država Brazilije čast
mi je dostaviti Vašoj Ekselenciji do znanja ovo što
sleduje:

Pošto se po Jugoslovenskom Ustavu Trgovinski
sporazum između Kraljevine Jugoslavije i Sjedinje-
nih Država Brazilije, koji smo danas potpisali, mora
ratifikovati da bi ga ona mogla staviti na snagu, Vlada
Sjedinjenih Država Brazilije saglasna je da, sve do dana
stupanja na snagu rečenog Sporazuma, obe Države
produže da jedna drugoj uzajamno priznaju neogra-
ničeno i bezuslovno postupanje po načelu najvećeg
povlašćenja, prema pravilima ustanovljenim napred
pomenutim Sporazumom.

S molbom da mi izvolite dostaviti slično saopštenje,
koristim se ovom prilikom da ponovim Vašoj Ekse-
lenciji uverenje o mom odličnom poštovanju.

Luiz de Lima e Silva, s. r.

Njegovoj Ekselenciji Gospodinu

Dr. VOJISLAVU MARINKOVIĆU,

Ministru inostranih poslova Kraljevine Jugoslavije
BEOGRAD

§ 2

Ovaj Zakon stupa u život kad ga Kralj potpiše
i kad se obnaroduje u „Službenim novinama“, a oba-
veznu silu dobija kao što je to predviđeno u tač. e)
pomenutog Sporazuma.

22. novembra 1932 godine (M.P.)

u Beogradu

Sekretar

Milan Mravlje, s. r.

Pretsednik

Narodne skupštine

Dr. K. Kumanudi, s. r.

NARODNA SKUPŠTINA
KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Br. 11936

19 XI 1932 god.
u Beogradu.

Gospodine Pretsedniče,

Čast mi je izvestiti Vas, da je Narodna skupština
na svom X redovnom sastanku, održanom 18 novembra
1932 godine u Beogradu, konačno usvojila *Predlog
zakona o Sporazumu Tursko-Jugoslovenskom, koji
se odnosi na izvoz opijuma, zaključenom i potpisanom
u Ankari 14 aprila 1932 godine*, podnet joj od strane
Ministra inostranih poslova i Ministra trgovine i indu-
strije na osnovi ovlašćenja datog im Ukazom Nj. V.
Kralja od 22 avgusta 1932 godine.

Izveštavajući Vas o prednjem, meni je čast, Go-
spodine Pretsedniče, na osnovi člana 64 Ustava i §
6 Zakona o poslovnom redu u Narodnoj skupštini,
dostaviti Vam definitivni tekst ovog zakonskog pred-
loga onako, kako ga je Narodna skupština usvojila,
kao i original Ukaza o ovlašćenju za podnošenje Na-
rodnom predstavništvu pomenutog zakonskog predloga,
— s molbom na Vaš dalji postupak.

Ovaj zakonski predlog pretresan je u Narodnoj
skupštini po redovnom postupku.

Izvolite primiti, Gospodine Pretsedniče, i ovom
prilikom uverenje o mom osobitom poštovanju.

Pretsednik
Narodne skupštine,
Dr. K. Kumanudi, s. r.

Gospodinu

Dr. Anti Paveliću,
Pretsedniku Senata

BEOGRAD.

NARODNA SKUPŠTINA
Kraljevine Jugoslavije

sazvana Ukazom od 19 oktobra 1932 godine u redovan
saziv za 20 oktobar 1932 godine na svom X redovnom
sastanku, održanom 18 novembra 1932 godine u Beo-
gradu, rešila je:

PREDLOG ZAKONA

o

Sporazumu Jugoslovensko-Turskom, koji se odnosi
na izvoz opijuma, zaključenom u Ankari, 14 aprila
1932 godine, koji glasi:

§ 1.

Odobrava se i dobija zakonsku snagu Sporazum
jugoslovensko-turski, koji se odnosi na izvoz opijuma,
zaključen u Ankari 14 aprila 1932 godine, koji u ori-
ginalu i prevodi glasi:

SPORAZUM JUGOSLOVENSKO-TURSKI

koji se odnosi na izvoz opijuma
JUGOSLAVIJA s jedne strane

i

TURSKA s druge strane

Smatrajući da međunarodna reglementacija opijumskog pitanja uslovljava pogodno adaptiranje proizvodnje i izvoza opijuma njihovih respektivnih zemalja, koje su glavni liferanti opijuma namenjenog izradi opijumskih preradevina;

Svesne da bi njihova tesna saradnja po toj materiji mogla olakšati međunarodnu akciju protiv zloupotreba opojnih droga, čuvajući u isto vreme legitimne interese njihovih respektivnih zemalja;

Odlučile su da zaključe u tom cilju jedan Sporazum i imenovale su kao svoje punomoćnike, i to:

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ JUGOSLAVIJE

G. Milana Jovanovića, otpravnika poslova Jugoslavije,

PRETSEDNIK TURSKE REPUBLIKE

Njegovu Ekselenciju Mustafa Šeref Beja, Ministra narodne privrede, poslanika Burdurskog,

koji su se, pošto su jedan drugom saopštili svoja punomoćja, nadeća u dobrom i propisnom obliku, sporazumeli o sledećim odredbama:

I) Organizam za izvoz

Član 1 — Visoke strane ugovornice obavezuju se da stvore, svaka na svojoj respektivnoj teritoriji, jedno društvo, koje će imati isključivo pravo izvoza neprerađenoga opijuma.

Ova društva zvaće se, u ovom Sporazumu, respektivno tursko društvo i jugoslovensko društvo, ili zajednički Narodna društva.

Član 2 — Narodna društva biće tako organizovana da mogu da prime sav opium koji u zemlji stoji na raspoloženju i da, kao nadležna, obezbede isporuke predviđene ovim Sporazumom. Radovi ovih društava biće potčinjeni nadzoru nadležnih zemaljskih vlasti.

Član 3 — Svaka pošiljka neprerađenog opijuma za izvoz ima biti snabdevena izvoznim certifikatom, koji će izdati nadležna nadzorna vlast.

Carinske vlasti, radi pristupanja carinskim formalnostima, tražiće da im se podnese rečeni certifikat za izvoz.

II) Biro za prodaju

Član 4 — Narodna društva sačinjavaće zajednički organizam, koji će u njihovo ime i za njihov račun činiti u tuđini svaku ponudu i svaku prodaju neprerađenog opijuma. Sem izričnih odredaba suprotnih ovom Sporazumu, Narodna društva neće moći zaključivati nikakvu prodaju neprerađenog opijuma, niti izvršivati pošiljke opijuma u tuđini bez naredbe ovog zajedničkog organizma.

Ovaj zajednički organizam zvaće se: „Centralni biro za opium.“

Sedište Centralnog biroa za opium biće u Istanbulu.

Član 5 — Centralnim biroom upravljaće komitet od dva administratora delegirana od Turskog društva i jednog administratora delegiranog od Jugoslovenskog društva. Njemu će stajati na raspoloženju radi dobrog poslovanja potrebno tehničko osoblje.

Svaki će od administratora imati jednog zamenika. Zamenici će imati vlast (Statutom naznačenu administratorima) samo u slučaju odsutnosti respektivnog administratora.

Član 6 — Troškovi Centralnog biroa biće utvrđeni zajedničkim sporazumom i obezbeđeni kreditima otvorenim Centralnom birou od oba Narodna društva.

Krediti će biti obezbeđeni u tromesečnim tranšama od Narodnih društava i to za 74% od Turskog društva i za 26% od Jugoslovenskog društva. Odgovarajuće sume biće deponovane kod jedne banke izabrane zajedničkim sporazumom pre početka tromesečnog perioda koji nailazi.

Član 7 — Propisi koji će odrediti organizaciju i način rada Centralnog biroa biće uneseni u Statut Centralnog biroa, koji će zajedničkim sporazumom izraditi Narodna društva.

Statut Centralnog biroa biće registrovan saobrazno zakonodavstvu Turske Republike.

III) Udeli opijuma

Član 8 — Sem izričnih odredaba suprotnih ovom sporazumu, u svakoj isporuci opijuma, izvršenoj kupcu po naredbi Centralnog biroa, bilo od Društva turskog, bilo od Društva jugoslovenskog, Centralni biro biće smatran da je prodao opium oba Narodna društva.

Narodna društva učestvovalaće u ponudi opijuma od Centralnog biroa od celokupne količine opijuma u srazmeri 77,5% opijuma za Tursko društvo, i 22,5% za Jugoslovensko društvo. Centralni biro ponudiće na prodaju, u toku jednog tromesečja, zajedničku količinu određenu za ovaj period. On će se postarati da proda pripadajuće delove svakog od Narodnih društava u toku tromesečja.

Dohodak dobiven od svake isporuke opijuma učinjene bilo od Turskog društva, bilo od Jugoslovenskog društva, biće repartiran od Centralnog biroa bez zakašnjenja i bez ikakva odbitka, između oba Narodna društva u razmeri 74% Turskom društvu, i 26% Jugoslovenskom društvu. Isplata ovih suma biće obezbeđena od Centralnog biroa posredništvom banaka koje će se izabrati i pod pogodbama koje će se odrediti zajedničkim sporazumom.

Visoke strane ugovornice imajuće prava na rektifikaciju gornjih udela neprerađenog opijuma, ako na kraju tromesečnih perioda ovi udeli stvarno ne odgovaraju reparticipiji dohodaka od prodaje utvrđene u ovom sporazumu.

Član 9 — Narodna društva biće dužna da Centralnom birou dadu sva obaveštenja koja se odnose na količine i kvalitete — tipove opijuma kojim raspoložu.

Centralni biro unapred će utvrditi količine pogodbe da od njega budu prodane u toku svakog tromesečja i naznačiće Narodnim društvima cifre koje se odnose na odgovarajuće količine opijuma, koje bi mu ona imala staviti na raspoloženje svakog tromesečja.

Narodna društva dužna su da imaju u svom prirežanju tromesečne udele opijuma ovako utvrđene, koje su dužne isporučiti na zahtev Centralnog biroa. Ona će biti dužna da izvrše na vreme i saobrazno ugovornim pogodbama svaku porudžbinu koju bi mogla dobiti od Centralnog biroa.

Ako tražnje za kupovinu opijuma premašuju iznos zajedničkog udela — tromesečnog udela, ove će biti repartirane između Narodnih društava saobrazno prethodnom članu.

Ako jedno od Društava nije u stanju da odgovori porudžbinama primljenim od Centralnog biroa, odgovarajući deo njegovog udela biće prenesen — od

Centralnog biroa na drugo društvo i ovo će u ovom slučaju primiti protivvrednost dopunskog udela, koji je na ovaj način isporučilo.

Ako, usled nebrizljivosti jednog od dva Narodna društva u isporuci opiuma proisteknu ma kakve štete, one će biti stavljene u vreme obračuna na isključivi teret rečenog Narodnog društva.

Član 10 — Ako ovaj Sporazum prestane u trenutku, kada je odgovarajući udeo jednog od dvaju Društava potpuno prodat, dok je udeo onog drugog prodat delimično, ili je ostao potpuno neprodat, ovo je Narodno društvo obavezno da stavi na raspoloženje drugom Društvu odgovarajući deo svoga neprodatog udela saobrazno odredbama člana 8 ovog Sporazuma.

U potvrdu gornje obaveze svaka od strana ugovornica obvezuje se da od dana otkaza ovog Sporazuma bankovnu garanciju za primljene iznose na ostvarenim udelima druge strane ugovornice kao obezbeđenje za likvidaciju trgovanja prema odredbama ovog Sporazuma.

Član 11 — Centralni biro sprovodiće posao utvrđen zajedničkim sporazumom sa obzirom da obezbedi cene kojima bi dovoljno bili nagrađeni proizvođači obeju visokih strana ugovornica.

Član 12 — Centralni biro moći će pod rezervom odobrenja visokih strana ugovornica zaključiti sporazum sa odličnim organizmima drugih zemalja proizvođača opiuma ili sa organizacijama — kupcima opiuma s pogledom na regulisanje ponude i tražnje i stabilizacije cena neprerađenog opiuma. Radnje koje bi imale zamašaj preko trajanja ovog sporazuma ne obavezuju visoke strane ugovornice.

IV) *Opium za pušenje*

Član 13 — Narodna društva zadržavaju slobodu što se tiče njihova opiuma za pušenje. Međutim, ona se obavezuju da vrše svoje prodaje saobrazno zakonskim odredbama zemalja, u kojima upotreba opiuma nije zabranjena.

V) *Opiumski artikli (prerađeni)*

Član 14 — Visoke strane ugovornice obavezuju se da će izvoziti opiumske artikle (prerađevine) samo prema zakonskim odredbama zemalja uvoznica. One će preduzeti stroge mere radi kontrolisanja izvoza ovih artikala i radi sprečavanja njihova kriumčarenja.

VI) *Opšte odredbe*

Član 15 — Visoke strane ugovornice smatraće svaki izvoz neprerađenog opiuma i opiumskih artikala suprotan odredbama ovoga sporazuma kao kriumčarenje. Visoke strane ugovornice obavezuju se da unose u svoja zakonodavstva potrebne izmene u cilju da bi mogle goniti slična prekršenja. Visoke strane ugovornice uzajamno će podnositi izveštaje o svima slučajevima kriumčarenja neprerađenog opiuma i opiumskih artikala.

One će takođe saopštavati jedna drugoj tekstove svih zakona, pravilnika i odluka koji se odnose na trgovinu sa opijumom i opijumskim artiklima.

Član 16 — Visoke strane ugovornice tesno će saradivati na regulisanju pitanja o opijumu na međunarodnom terenu. One će se takođe sporazumeti kojim će putem ići što se tiče buduće proizvodnje opiuma i fabrikacije opiumskih artikala.

Član 17 — Sporovi koji se odnose na tumačenja i primene ovog Sporazuma biće raspravljeni arbitražnim putem.

Član 18 — Ovaj će Sporazum biti ratifikovan. Stupiće na snagu na mesec dana po izmeni instrumenta ratifikacije. Ostaće na snazi godinu dana i biće produžen prećutnom obnovom, sem ako ga jedna od Visokih strana ugovornica ne otkáže. U ovom slučaju sporazum će prestati na tri meseca posle izveštaja kojim se notifikuje otkaz ovog Sporazuma.

U potvrdu čega su napred imenovani punomoćnici potpisali ovaj sporazum i na njega stavili svoje pečate.

Rađeno u Ankari, 14 aprila 1932 hiljadu devet stotina trideset i druge godine.

(M.P.) M. Jovanović, s. r. (M.P.) M. Šeref Bej, s. r.

§ 2.

Ovaj Zakon stupa u život kad ga Kralj potpiše i kad se obnaroduje u Službenim novinama, a obaveznu silu dobija kao što je predviđeno u čl. 18 pomenutog Sporazuma.

18 novembra 1932 god. (M.P.).

u Beogradu.

Sekretar,

Gavro Milošević, s. r.

Pretsednik

Narodne skupštine,

Dr. K. Kumanudi, s. r.

NARODNA SKUPŠTINA

Kraljevine Jugoslavije

Br. 12078

23 novembra 1932 god.

u Beogradu

Gospodine Predsedniče,

Čast mi je izvestiti Vas, da je Narodna skupština na svom XII redovnom sastanku, održanom 22 novembra 1932 godine, konačno usvojila *Predlog Zakona o izmenama i dopunama Uredbe o zaštiti javnih putova i bezbednosti saobraćaja na njima od 6 juna 1929 godine*, podnet joj od strane g. Ministra građevina na osnovi ovlašćenja datog mu Ukazom Nj. V. Kralja od 7 oktobra 1932 godine.

Izveštavajući Vas o prednjem, meni je čast, Gospodine Predsedniče, na osnovi člana 64 Ustava i § 66 Zakona o poslovnom redu u Narodnoj skupštini, dostaviti Vam definitivan tekst ovog zakonskog predloga onako, kako ga je Narodna skupština usvojila, kao i original Ukaza o ovlašćenju za podnošenje Narodnom predstavništvu pomenutog zakonskog predloga, — s molbom na Vaš dalji postupak.

Ovaj zakonski predlog pretresan je u Narodnoj skupštini po redovnom postupku.

Izvolite primiti, Gospodine Predsedniče, i ovom prilikom uverenje o mom osobitom poštovanju.

Pretsednik

Narodne skupštine,

Dr. K. Kumanudi, s. r.

Gospodinu

Dr. ANTI PAVELIĆU,

Pretsedniku Senata

BEOGRAD

NARODNA SKUPŠTINA
Kraljevine Jugoslavije

sazvana Ukazom od 19 oktobra 1932 godine u redovan saziv za 20 oktobar 1932 godine, na svom XII redovnom sastanku, održanom 22 novembra 1932 godine u Beogradu, rešila je:

PREDLOG ZAKONA

o

Izmenama i dopunama Uredbe o zaštiti javnih putova i bezbednosti saobraćaja na njima od 6 juna 1929 godine, koji glasi:

§ 1

Čl. 38 menja se i glasi:

Stupanjem na snagu ove Uredbe zabranjuje se izrada novih tovarnih kola sa naplateima užim od 6 cm. a izmena naplataka na postojećim tovarnim kolima u smislu čl. 18 ima se izvršiti do 31 decembra 1934 godine.

§ 2

Ovaj Zakon stupa u život kad ga Kralj potpiše, a obaveznu snagu dobija od dana obnarodovanja u „Službenim novinama.“

22 novembra 1932 godine
Beograd.

(M. P.)

Pretsednik

Narodne skupštine

Sekretar,
Milan Mravlje, s. r.

Dr. K. Kumanudi, s. r.

NARODNA SKUPŠTINA
KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

sazvana Ukazom od 19 oktobra 1932 godine u redovan saziv za 20 oktobar 1932 godine na svom IX redovnom sastanku, održanom 17 novembra 1932 godine u Beogradu, rešila je:

PREDLOG ZAKONA

o

konvenciji o regulisanju trgovačkih potraživanja putem kompenzacija između Kraljevine Jugoslavije i Belgijsko-Luksemburške Privredne unije, zaključenoj i potpisanoj u Beogradu 7 jula 1932 godine, koji glasi:

§ 1.

Odobrava se i dobija zakonsku snagu konvencija o regulisanju trgovačkih potraživanja putem kompenzacija između Kraljevine Jugoslavije i Belgijsko-Luksemburške privredne unije, zaključena i potpisana u Beogradu 7 jula 1932 godine, koja u originalu i prevođu glasi:

KONVENCIJA O REGULISANJU TRGOVAČKIH
POTRAŽIVANJA PUTEM KOMPENZACIJA
IZMEĐU KRALJEVINE JUGOSLAVIJE I BELGIJ-

SKO-LUKSEMBURŠKE PRIVREDNE UNIJE
NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ JUGOSLAVIJE

i

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ BELGIJANACA

Radeći, kako u svoje ime, tako i u ime Njenog Kraljevskog Visočanstva Velike Vojvotkinje Luksemburške, na osnovu sporazuma koji postoje, u želji da regulišu, putem kompenzacija, potraživanja koja proističu iz robnog prometa između Kraljevine Jugoslavije i Ekonomske Unije Belgijsko-Luksemburške, rešili su da u tom cilju zakluče konvenciju i naime novali su kao svoje punomoćnike

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ JUGOSLAVIJE:
Gospodina BOGOLJUBA JEVTIĆA, Svoga Ministra
inostranih poslova;

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ BELGIJANACA:
Gospodina grofa ROMRE de VIŠNE, Svoga izvanrednog Poslanika i punomoćnog Ministra u Beogradu, koji su se, pošto su jedan drugome saopštili svoja respektivna punomoćstva, nađena u dobrom i propisnom obliku, složili u ovim odredbama:

Član 1.

Plaćanja koja proizlaze isključivo iz robnog prometa između Kraljevine Jugoslavije i Belgijsko-Luksemburške Privredne unije vršiće se putem kompenzacije: za Kraljevinu Jugoslavije kod Narodne banke Kraljevine Jugoslavije, a za Belgijsko-Luksemburšku Privrednu uniju kod Belgijske Narodne banke, koja radi za račun Belgijsko-Luksemburškog oteka za kompenzaciju, na način predviđen u sledećim članovima.

Član 2.

Svako potraživanje po kupovini jugoslovenske robe, uvezene u Belgijsko-Luksemburšku Privrednu uniju, ima biti regulisano putem uplate kupovne cene u belgama kod Belgijske Narodne banke, koja se pojavljuje u svojstvu blagajnika Belgijsko-Luksemburškog oteka za kompenzaciju. Belgijska Narodna banka, radeći u ime Belgijsko-Luksemburškog oteka za kompenzaciju, odobravaće tako naplaćene sume u jednom zbirnom računu koji ne nosi interes, a koji će ona otvoriti u svojim knjigama Narodnoj banci Kraljevine Jugoslavije.

S druge strane svako potraživanje po kupovini belgijske ili luksemburške robe, koja je uvezena u Jugoslaviju, ima biti regulisano putem uplate u dinarima kod Jugoslovenske Narodne banke u visini kupovne cene.

Jugoslovenska Narodna banka odobravaće naplaćene iznose zbirnog računa koji ne nosi interes, a koji će ona otvoriti u svojim knjigama Belgijskoj Narodnoj banci koja se pojavljuje u svojstvu blagajnika Belgijsko-luksemburškog oteka za kompenzaciju.

Član 3.

Jugoslovenska Narodna banka i Belgijska Narodna banka koja radi za račun Belgijsko-luksemburškog oteka za kompenzaciju, obaveštavaće se uzajamno o primljenim uplatama sa naznačenjem datuma za svaku uplatu, odobravajući na taj način isplatu prodavcu u smislu propisa sadržanih u članovima 4 i 6.

Isplata će se vršiti na bazi zakonskog monetarnog pariteta, naime: 1 belga ravna 7,894754 dinara, ili 100.— dinara ravno 12,66663 belga.

Potraživanja koja glase na drugu monetu sem belge ili dinara, biće pretvorena u ove devize, u Jugoslaviji staranjem Narodne banke Kraljevine Jugoslavije, po kursu kotiranom pod njenom kontrolom na Beogradskoj berzi onoga dana koji prethodi plaćanju duga.

Član 4.

Poverioci će primati iznose koji im pripadaju po hronološkom redu uplata o kojima je reč u čl. 3 i, što se tiče belgijskih potraživanja, saobrazno uslovima predviđenim u čl. 6, a u granicama raspoloživosti koja postoji u odnosnim zbirnim računima kod Jugoslovenske Narodne banke, za izvoznike jugoslovenske robe, i kod Belgijske Narodne banke prema obaveštanjima Belgijsko-luksemburškog oteka za kompenzaciju, za izvoznike belgijske ili luksemburške robe.

Član 5.

Ova konvencija primenjavaće se i na potraživanja koja su dospela ali još nisu plaćena u trenutku njenog stupanja na snagu i koja proističu iz trgovačke razmene između Jugoslavije i Belgijsko-Luksemburške privredne unije.

Tim povodom Narodna banka Kraljevine Jugoslavije izjavljuje da je još sada gotova da dodeljuje sva potrebna odobrenja za prenos na zbirni račun Belgijske narodne banke sume koje bi, prema propisima jugoslovenskog Pravilnika o prometu devizama i valutama, mogle biti uplaćene na jedan „privremeno-blokirani“ račun.

Član 6.

Do amortizacije potraživanja sa dospelim rokovima, o kojima je reč u članu 5, iznosi uplaćeni kod Belgijske Narodne banke od strane uvoznika jugoslovenske robe na teritoriju Belgijsko-Luksemburške privredne unije, biće upotrebljeni na ovaj način: Belgijsko-luksemburški otek za kompenzaciju upotrebiće od suma koje su mu stavljenе na raspoloženje 33% za amortizaciju potraživanja nastalih od dana stupanja na snagu ovog sporazuma, a 67% za amortizaciju potraživanja sa dospelim rokovima, o kojima je reč u prethodnom članu, deleći ih pro rata tražbina zainteresovanih poverilaca.

U svakom slučaju pomenuti otek sebi rezerviše pravo preinačenja ove srazmere u korist ranijih poverilaca do iscrpljenja raspoloživih sredstava koja ne bi bila potrebna za regulisanje docnije nastalih potraživanja.

Član 7.

Ako se u poslovnim odnosima između jedne jugoslovenske i belgijske i luksemburške izvozničke firme ukaže mogućnost kompenzacije koja bi proizlazila iz posla kupovine i prodaje, Narodna banka Kraljevine Jugoslavije i Belgijsko-luksemburški otek za kompenzaciju odobriće takvu kompenzaciju, u koliko je ona mogućna, ispitujući svaki slučaj ponašob.

Član 8.

Belgijsko-Luksemburška privredna unija trudiće se da, u granicama mogućnosti, poveća broj svojih kupovina u Jugoslaviji kako bi se omogućilo regulisanje putem kompenzacije starih i novih isporuka robe u Jugoslaviji.

Član 9.

Po sporazumu između Narodne banke Kraljevine Jugoslavije i Belgijsko-Luksemburškog oteka za kompenzaciju, mogu isto tako putem kompenzacije biti regulisane i obaveze netrgovačke prirode, ako su te obaveze izražene u jednoj od dveju nacionalnih valuta ili ako su zainteresovane stranke pretvorile u belge ili dinare obaveze izražene u kojoj drugoj moneti.

Član 10.

Ako za vreme važenja ove konvencije budu nastupile promene u pogledu zakonskog monetarnog pariteta kako je on definisan u čl. 3, ova konvencija prestaće da važi od onoga dana kada su te izmene učinjene.

Član 11.

Regulisanje salda, koje može da nastane u korist zbirnog računa jedne ili druge emisijne ustanove u trenutku kad prestane da važi sadašnja konvencija, biće predmet jednog naknadnog specijalnog sporazuma.

Član 12.

Svaka vlada, u koliko je se bude ticalo, preduzeće sve mere koje će smatrati za potrebne, kako bi njeni podanici poštovali odredbe ove konvencije.

Član 13.

Ova konvencija stupiće na snagu 10 dana posle izmene ratifikacija. Konvencija važi za vreme od 3 meseca. Ona može biti otkazana na mesec dana pre isteka njenog roka. Konvencija će biti prećutno obnavljana za period od tri meseca sve dok jedna od saugovornica ne bude izrazila želju o raskidu, uz navedeni otkaz.

U potvrdu čega su respektivni punomoćnici potpisali ovu konvenciju i na nju stavili svoje pečate.

Radeno u Beogradu, 7 dana meseca jula godine Gospodnje hiljadu devet stotina trideset druge.

(M.P.) B. D. Jevtić, s. r.

(M.P.) D. Romre, s. r.

§ 2.

Ovaj Zakon stupa u život kad ga Kralj potpiše i kad se obnaroduje u Službenim novinama, a obaveznu silu dobija kao što je to predviđeno u čl. 13 pomenute konvencije.

17 novembra 1932 god.

u Beogradu.

(M.P.)

Pretsednik

Sekretar,

Narodne skupštine,

Dr. Drag. Jevremović, s. r.

Dr. K. Kumanudi, s. r.